

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÂN ĐÁU THỰC HIỆN THẮNG LỢI PHƯƠNG CHÂM:
“NHÀ TRƯỜNG LÀ NỀN TẢNG; HỌC VIÊN LÀ TRUNG TÂM;
THẦY CÔ LÀ NGƯỜI DẪN ĐẮT, LAN TỎA VÀ TRUYỀN CẢM HỨNG”
Ở TRƯỜNG SĨ QUAN CÔNG BINH**

Đào Mạnh Cảnh

Phó Chính ủy, Trường Sĩ quan Công binh

Hà Hải Lý

Phó chủ nhiệm khoa khoa học xã hội và nhân văn, Trường Sĩ quan Công binh

Tóm tắt: Trong giai đoạn hiện nay, tình hình thế giới, khu vực có những biến đổi nhanh, phức tạp, khó dự báo. Khoa học kỹ thuật quân sự phát triển nhanh, mạnh như vũ bão, cùng với sự xuất hiện của trí tuệ nhân tạo AI, các nền tảng mạng xã hội, Internet kết nối vạn vật... Trước những yêu cầu xây dựng quân đội trong tình hình mới, bảo vệ vững chắc Tổ quốc từ sớm, từ xa, Trường Sĩ quan Công binh quyết tâm thực hiện thắng lợi phương châm: “Nhà trường là nền tảng; học viên là trung tâm; thầy cô là người dẫn dắt, lan tỏa và truyền cảm hứng”.

Từ khóa: giải pháp, Trường Sĩ quan Công binh, học viên

**SOME SOLUTIONS TO STRIVE FOR SUCCESS IN IMPLEMENTING THE
PRINCIPLE: “THE SCHOOL IS THE FOUNDATION; STUDENTS ARE THE
CENTER; TEACHERS ARE THE GUIDES, INSPIRERS, AND MOTIVATORS”
AT THE MILITARY ENGINEERING OFFICER SCHOOL**

Dao Manh Canh

Deputy Political Commissar, The University of Engineers

Ha Hai Ly

Deputy Head of the Department of Social Sciences and Humanities, The University of Engineers

Abstract: In the current period, the global and regional situation is changing rapidly, complexly, and unpredictably. Military science and technology are developing rapidly and powerfully, akin to a storm, alongside the emergence of artificial intelligence (AI), social media platforms, and the Internet of Things. In response to the demands of building the military in the new context and ensuring the nation's security from early on and from afar, the Military Engineering Officer School is determined to successfully implement the principle: “The school is the foundation; students are the center; teachers are the guides, inspirers, and motivators.”

Keywords: solutions, Military Engineering Officer School, students

Nhận bài: 20/02/2025

Phản biện: 10/03/2025

Duyệt đăng: 15/03/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trải qua 69 năm, xây dựng và phát triển. Trường Sĩ quan Công binh đã đào tạo ra hàng vạn cán bộ, sĩ quan cho quân đội và đất nước. Suốt chiều dài lịch sử, Đảng ủy, Ban Giám hiệu nhà trường đã thường xuyên quán triệt sâu sắc, thực hiện tốt các Nghị quyết, chỉ thị của Đảng và Quân ủy Trung ương về công tác giáo dục, đào tạo. Nhà trường luôn chú trọng đổi mới nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo; bồi dưỡng phát triển đội ngũ nhà giáo cả về số lượng và chất lượng. Đồng thời, không ngừng đổi mới, nâng cao chất lượng dạy và học; đào tạo ra những cán bộ vừa “hồng” vừa “chuyên”, vững vàng về phẩm chất chính trị, đạo đức; giỏi về chuyên môn nghiệp vụ, đáp ứng tốt yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng qua các thời kỳ.

Trong giai đoạn hiện nay, tình hình thế giới, khu vực có những biến đổi nhanh, phức tạp, khó dự báo. Khoa học kỹ thuật quân sự phát triển

nhanh, mạnh như vũ bão, cùng với sự xuất hiện của trí tuệ nhân tạo AI, các nền tảng mạng xã hội, Internet kết nối vạn vật... Trước những yêu cầu xây dựng quân đội trong tình hình mới, bảo vệ vững chắc Tổ quốc từ sớm, từ xa, Trường Sĩ quan Công binh quyết tâm thực hiện thắng lợi phương châm: “Nhà trường là nền tảng; học viên là trung tâm; thầy cô là người dẫn dắt, lan tỏa và truyền cảm hứng”.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Phương châm: “Nhà trường là nền tảng; học viên là trung tâm; thầy cô là người dẫn dắt, lan tỏa và truyền cảm hứng” ở Trường Sĩ quan Công binh

Phương châm trên phản ánh một cách khoa học, đầy đủ về bản chất, quy luật của quá trình giáo dục, đào tạo trong các nhà trường quân đội hiện nay. Đồng thời, phương châm cũng chỉ rõ ba

trụ cột để nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo; đó là nhà trường - giảng viên - học viên.

Nhà trường là nơi mà các hoạt động giáo dục, đào tạo được tổ chức và thực hiện, giữ vị trí quan trọng hàng đầu trong quá trình dạy học, đóng vai trò là nền tảng. Nhà trường là một khái niệm rộng, bao hàm các yếu tố thuộc về góc độ tổ chức và thể chế, đứng đầu là Ban Giám hiệu, các khoa giáo viên, các cơ quan chức năng như: Đào tạo; Chính trị; Hậu cần - Kỹ thuật; các đơn vị quản lý học viên tất cả tạo nên một chỉnh thể thống nhất, phối kết hợp nhịp nhàng, hoạt động theo Luật Giáo dục và Điều lệ Công tác nhà trường trong Quân đội. Bên cạnh đó, nhà trường là không gian mở, bao hàm những yếu tố thuộc về địa lý, cơ sở vật chất, trang thiết bị, kỹ thuật, khí tài, giảng đường, thao trường, bãi tập, phòng thí nghiệm, thư viện... Nghị quyết số 1657-NQ/QUTW của Quân ủy Trung ương đã xác định: “Gắn Nhà trường với chiến trường và đơn vị; đào tạo, bồi dưỡng với sử dụng; coi chất lượng đào tạo của Nhà trường là khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị”. Đặc biệt, nhà trường chính là môi trường văn hóa sư phạm quân sự, bao gồm tổng thể các mối quan hệ như lãnh đạo, chỉ huy, tổ chức quản lý, mối quan hệ thầy - trò, cấp trên, cấp dưới, đồng chí, đồng đội, đồng nghiệp và các các thiết chế văn hóa khác. Tất cả những thành tố này tạo nên nền tảng về văn hóa, chính trị, tinh thần, các mối quan hệ xã hội của quá trình dạy học là trụ cột tạo ra không gian, sân chơi, môi trường học tập, rèn luyện và phấn đấu của người học viên.

Trụ cột thứ hai của nhà trường chính là học viên. Đây vừa là chủ thể, vừa là đối tượng, là trung tâm của của quá trình giáo dục, đào tạo ở nhà trường. Bởi lẽ, tất cả các yếu tố của quá trình giáo dục, đào tạo trong các nhà trường quân đội như: Mục tiêu, yêu cầu, nội dung, chương trình đào tạo, phương pháp dạy học; nhà trường, gia đình và cả xã hội đều hướng tới làm thay đổi người học từ chỗ chưa hoàn thiện đến chỗ hoàn thiện và phát triển. Sự phát triển của một nhà trường, chất lượng của đội ngũ giảng viên, cán bộ quản lý, sự vững mạnh của các cơ quan, đơn vị, khoa giáo viên; các tổ chức Đảng, Đoàn, Hội... đều hướng vào phục vụ cho mục đích “Tất cả vì mục tiêu, yêu cầu, đào tạo, tất cả vì học viên thân yêu”. Trong những năm qua, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường, cùng cấp ủy, chỉ huy các cấp, thường xuyên quan tâm đến đời sống vật chất, tinh thần của học viên; đặc biệt là chất lượng giáo dục, đào tạo. Điển hình như năm học 2023 – 2024:

“Kết quả học tập: Tổng 1.379 đ/c, kết quả đạt Giỏi 78 đ/c = 5,66%; Khá: 841 đ/c = 60,99%; Trung bình khá: 401 đ/c = 29,08%; Trung bình: 11 đ/c = 0,80%. Tỷ lệ Giỏi, Khá đạt 66,64%”. Kết quả rèn luyện: “Tổng 1.379 đ/c, kết quả đạt Tốt: 1.300 đ/c=94,27%; Khá 69 đ/c =5,00%; Trung bình khá 10 đ/c = 0,73%. Đạt 99,27% Tốt và Khá; Kết quả huấn luyện, kiểm tra ngoại khóa: Tổng 430 đ/c; đạt Giỏi: 49 đ/c = 11,34%; Khá: 317 đ/c = 73,72%; Trung bình: 64 đ/c = 14,88%; tỷ lệ 85,12% Khá, Giỏi”.

Trụ cột thứ ba của Nhà trường là giảng viên, với vai trò là đạo diễn, chủ thể của hoạt động giáo dục, đào tạo. Đặc biệt giảng viên ở các nhà trường quân đội phải: Bồi dưỡng phương pháp tự tìm kiếm, tăng cường tri thức, hình thành năng lực tự học và hợp tác; chú trọng truyền cảm hứng, xây dựng lòng say mê học tập, nghiên cứu khoa học và rèn luyện suốt đời cho học viên. Do vậy, giảng viên phải yêu nghề, say mê với nghề, hy sinh cho nghề, có đạo đức trong sáng, lối sống trong sạch, lành mạnh, giản dị, phải là “tấm gương sống” cho học viên học tập và noi theo. Trong thực hành nghề nghiệp sư phạm, giảng viên phải có năng lực sư phạm cao, mỗi khi lên lớp, giảng bài, người giảng viên như là “nghệ sĩ”, “diễn viên”, “nhà khoa học”... điều này có sức cảm hóa và thu hút rất lớn đối với học viên, làm cho học viên có động cơ học tập mãnh liệt hơn, hứng thú học tập cao hơn. Trong thời gian qua, Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường đã triển khai xây dựng kế hoạch và nghiêm túc thực hiện Đề án “Xây dựng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục trong Quân đội giai đoạn 2023-2030 và những năm tiếp theo”. Đảng ủy, Ban Giám hiệu đã chỉ đạo chặt chẽ việc triển khai thực hiện chiến lược phát triển giáo dục đào tạo, phát triển đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục cả về số lượng và chất lượng, có cơ cấu hợp lý, có kiến thức và năng lực, có trình độ sư phạm đáp ứng yêu cầu giáo dục, đào tạo của Nhà trường. Đội ngũ nhà giáo được phát triển toàn diện, có kiến thức chuyên môn sâu, có khả năng tham gia nghiên cứu khoa học, biên soạn giáo trình tài liệu, tâm huyết nghề nghiệp, ham học và cầu tiến bộ, có kinh nghiệm thực tiễn.

Tổng số giảng viên của Nhà trường là 163 đồng chí, trong đó trình độ tiến sĩ 15 đồng chí, thạc sĩ 123 đồng chí; Nhà trường tạo mọi điều kiện để giảng viên được học tập nâng cao trình độ cả trong nước và nước ngoài: Số được cử đi học nâng cao trình độ có 03 tiến sĩ, 06 thạc sĩ, đào tạo dài hạn 02, đào tạo ngắn hạn 11 đồng chí.

Trong năm học 2023 – 2024, đã tổ chức cho 05

lượt cán bộ đi thực tế tại các đơn vị cơ sở, 19 lượt cán bộ đi đào tạo, bồi dưỡng (đào tạo cấp trung đoàn: 01, văn bằng 2 giáo viên: 01, cao học 05, nghiên cứu sinh: 01, chuyên loại cán bộ chính trị: 04, bồi dưỡng: 07); 14 đồng chí được công nhận chức danh Giảng viên và 07 đồng chí được công nhận chức danh Giảng viên chính. Cử 34 nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục đi tham quan, học tập tại đơn vị. Cử 20 học viên đi tham quan, học tập nghiên cứu tại Quần đảo Trường Sa, nhà giàn DK1. Kết quả giảng dạy trong năm học, tổng số 168 giảng viên, giảng dạy 58.354 tiết, bình quân 347 tiết/giảng viên; 100% các giờ giảng đạt Khá và Giỏi.

2.2. Một số giải pháp phấn đấu thực hiện thắng lợi phương châm: “nhà trường là nền tảng; học viên là trung tâm; thầy cô là người dẫn dắt, lan tỏa và truyền cảm hứng” ở trường sĩ quan công binh

2.2.1. Nâng cao nhận thức của các chủ thể trong thực hiện phương châm.

Đây là giải pháp quan trọng hàng đầu nhằm thống nhất tư tưởng và hành động cho các chủ thể trong thực hiện phương châm. Bởi lẽ, nhận thức là cơ sở cho hành động, nhận thức càng đúng đắn, đầy đủ, sâu sắc thì hành động càng tự giác và đạt hiệu quả cao. Do vậy, lãnh đạo, chỉ huy các khoa, cơ quan, đơn vị cần quán triệt, giáo dục cho đội ngũ cán bộ, giảng viên nắm chắc nội dung phương châm “Nhà trường là nền tảng, học viên là trung tâm, thầy cô là người truyền cảm hứng”. Thông qua công tác quán triệt, giáo dục để đội ngũ cán bộ, giảng viên hiểu được tầm quan trọng của việc thực hiện phương châm, từ đó thấy được vai trò, trách nhiệm của bản thân đối với việc thực hiện phương châm trên ở Nhà trường hiện nay. Đồng thời, cần hướng dẫn cho cán bộ, giảng viên chú trọng đến việc thực hiện tốt nội dung, mục đích, yêu cầu của phương châm; xây dựng kế hoạch cụ thể cho từng khoa, cơ quan đơn vị và từng cá nhân. Đồng thời, các cấp ủy, chỉ huy các cấp thường xuyên lãnh đạo, chỉ đạo kịp thời, thực hiện có hiệu quả phương châm trên từng trụ cột cụ thể.

2.2.2. Tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chỉ huy các cấp trong thực hiện phương châm.

Đây là giải pháp rất quan trọng hàng đầu, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chỉ huy các cấp, xây dựng các chủ trương, giải pháp phù hợp với đặc điểm của từng đối tượng học viên, từng chuyên ngành đào tạo, từng đơn vị, từng giai đoạn đào tạo đó chính là nhân tố quyết định đến chất lượng, hiệu quả thực hiện phương châm. Đồng

thời kịp thời ra nghị quyết, nghị quyết chuyên đề có trọng tâm, trọng điểm lãnh đạo thực hiện tốt phương châm. Các chi ủy, chỉ huy các cấp có kế hoạch cụ thể để cử cán bộ, giảng viên đi học tập nâng cao trình độ ở các học viên nhà trường; đi thực tế các đơn vị trong Binh chủng để tăng cường số lượng cán bộ, giảng viên qua thực tiễn, gắn nhà trường với đơn vị, thực hiện tốt phương châm: “Chất lượng đào tạo của nhà trường là khả năng sẵn sàng chiến đấu của đơn vị”. Bên cạnh đó, cấp ủy, chỉ huy các cấp tăng cường công tác kiểm tra, giám sát, rút kinh nghiệm trong chỉ đạo, tổ chức thực hiện phương châm; kịp thời chấn chỉnh những thiếu sót, khuyết điểm. Trong quá trình chỉ đạo tổ chức thực hiện phải xác định những việc khó, những khâu trọng yếu để có đầu tư công sức, trí tuệ vào thực hiện phương châm, biến phương châm thành mệnh lệnh hành động của tất cả các cơ quan, khoa giáo viên và các đơn vị trong toàn trường. Quá trình lãnh đạo chỉ đạo phải dân chủ bàn bạc phát huy trí tuệ tập thể để tìm ra các chủ trương giải pháp tối ưu nhất, hiệu quả nhất. Tập trung xây dựng xây các tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh; Nhà trường vững mạnh toàn diện, chính quy mẫu mực tiêu biểu.

2.2.3. Hình thành, phát triển nhu cầu, động cơ học tập, rèn luyện đúng đắn; phát huy tính tích cực, chủ động trong học tập và rèn luyện của học viên.

Nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện quy định hành vi, thái độ học tập, rèn luyện của học viên; là động lực bên trong có ý nghĩa quyết định tới tính tích cực của học viên trong học tập và rèn luyện. Để hình thành nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện đúng đắn cho học viên, cấp ủy, tổ chức đảng cần xác định chủ trương, biện pháp lãnh đạo thực hiện nhiệm vụ hình thành nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện cho học viên; nắm chắc chất lượng hình thành nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện cho học viên để đề xuất những chủ trương, biện pháp lãnh đạo, chỉ đạo việc thực hiện nhiệm vụ hình thành nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện cho học viên. Tổ chức Đảng, Đoàn và Hội đồng quân nhân cần xây dựng kế hoạch, chương trình hành động triển khai thực hiện hoạt động hình thành nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện lồng ghép với thực hiện nhiệm vụ chính trị của đơn vị. Các cơ quan chức năng xác định rõ chức năng, nhiệm vụ tham mưu cho Đảng ủy, Ban Giám hiệu Nhà trường, tích cực chỉ đạo cho các đơn vị thực hiện nhiệm vụ giáo dục, đào tạo, xây dựng nhu cầu, động cơ học tập và rèn luyện cho

học viên. Đội ngũ giảng viên phải tích cực định hướng hành động, gắn lý luận với thực tiễn, lý thuyết với thực hành, liên hệ nội dung bài học với quá trình phấn đấu học tập và rèn luyện của bản thân học viên.

Cùng với hình thành nhu cầu, động cơ học tập rèn luyện đúng đắn là phát huy tính tích cực, chủ động của học viên trong tự nâng cao kết quả học tập và rèn luyện của bản thân. Căn cứ vào yêu cầu nhiệm vụ chung của từng môn học, học kỳ, khóa học; nội dung, kế hoạch huấn luyện của Nhà trường, quỹ thời gian, trình độ và đặc điểm nhận thức của bản thân; dưới sự hướng dẫn của giảng viên và cán bộ quản lý, học viên phải chủ động xây dựng kế hoạch học tập, rèn luyện theo tiến độ đào tạo của Nhà trường để nâng cao trình độ kiến thức mọi mặt, thực hiện học tốt đi đôi với rèn nghiêm và kiên quyết thực hiện theo kế hoạch đó. Nội dung kế hoạch phải thể hiện rõ mục tiêu, yêu cầu, nội dung, hình thức, phương pháp học tập, rèn luyện gắn với các chỉ tiêu rõ ràng, cụ thể, vừa sức. Quá trình thực hiện kế hoạch học tập, rèn luyện của bản thân, học viên phải thường xuyên tự kiểm tra, đánh giá kết quả học tập, rèn luyện theo mục đích, chỉ tiêu đã đặt ra; phát huy tính trung thực, thẳng thắn, nghiêm túc, biết sửa chữa, khắc phục những sai lầm trong học tập, rèn luyện; nghiêm túc rút kinh nghiệm, loại bỏ những thái độ, hành vi thiếu tích cực trong học tập, rèn luyện. Tự tranh luận với bản thân, tự so sánh, phân tích, lý giải để thấy rõ tính chân lý, mục đích của việc làm và thái độ đối với nhiệm vụ học tập, rèn luyện; so sánh đối chiếu kết quả học tập, rèn luyện của mình với các đồng chí, đồng đội khác; điều chỉnh ý thức, hành vi của mình trong học tập, rèn luyện; kiên quyết đấu tranh với mọi biểu hiện, hành vi ngại học, ngại rèn.

2.2.4 Đối mới hình thức, phương pháp dạy học và đánh giá kết quả học tập theo hướng phát triển tính tích cực, chủ động, sáng tạo trong học tập cho học viên.

Để thực hiện đổi mới hình thức dạy học, mỗi giảng viên cần phải chuẩn bị kỹ lưỡng hệ thống các kiến thức cơ bản và kiến thức mở rộng cho một bài giảng. Bài giảng phải được thiết kế công

phu, nghiêm túc và giảng viên phải thuần thục “kịch bản” nội dung đã chuẩn bị với hệ thống các vấn đề câu hỏi theo một kết cấu hợp lý, chặt chẽ, khoa học, phù hợp với trình độ nhận thức và đặc điểm của đối tượng người học. Trong mỗi bài giảng, giảng viên cần coi trọng và tích cực áp dụng phương pháp dạy học tích cực, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của học viên.

Quá trình dạy học, giảng viên phải sử dụng các phương pháp tích cực như: Nghiên cứu tình huống thực tiễn, bài tập nhận thức, thảo luận nhóm, dạy học nêu vấn đề, đàm thoại truy vấn, giao nhiệm vụ học tập. Cần phát huy tối đa tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học viên, hình thành và phát triển cho học viên kỹ năng sử dụng sách giáo khoa, nghe, ghi chép, tìm kiếm thông tin... trên cơ sở đó, trau dồi các phẩm chất linh hoạt, độc lập, sáng tạo của tư duy.

Nhà trường cần sử dụng kiểu đánh giá quá trình (3 lần đánh giá trong môn học). Trong đó, tập trung đánh giá về năng lực nhận thức, năng lực vận dụng kiến thức môn học của học viên trong xử lý các tình huống gắn với thực tiễn trong quản lý, chỉ huy của người cán bộ sĩ quan sau này.

III. KẾT LUẬN

Quá trình giáo dục, đào tạo học viên trở thành người người sĩ quan quân đội, có đầy đủ phẩm chất và năng lực, đáp ứng yêu cầu bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới là một quá trình phức tạp, nhiều khó khăn. Tuy nhiên, nếu nhà trường, các cơ quan chức năng, các đơn vị quản lý học viên quán triệt và thực hiện tốt phương châm: “Nhà trường là nền tảng; học viên là trung tâm; thầy cô là người dẫn dắt, lan tỏa và truyền cảm hứng”; tác động một cách có hệ thống, trên tất cả các mặt, các yếu tố của quá trình sư phạm trong nhà trường quân đội sẽ tạo nên những chuyển biến về chất, thay đổi nhân cách người học viên từ chưa hoàn thiện đến hoàn thiện, trở thành người sĩ quan quân đội có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực chuyên môn, nghiệp vụ quân sự tốt, để xây dựng quân đội nhân dân Việt Nam cách mạng, chính quy, tinh nhuệ và hiện đại; đủ tầm để xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội, tr.114 -115.

Báo cáo tổng kết năm học 2023 – 2024, Trường Sĩ quan Công binh.

Quân ủy Trung ương (2022), *Nghị quyết về đổi mới nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu xây dựng Quân đội trong tình hình mới*, số 1657-NQ/QUTW ngày 20/12/2022, Hà Nội, tr.8.